

Nazwa kierunku kształcenia:	
ELEKTORADIOLOGIA	
Dziedzina: nauk medycznych i nauk o zdrowiu (nauki medyczne)	
Dziedzina: nauk ścisłych i przyrodniczych (nauki fizyczne)	
Rodzaj modułu: D_ Grupa zajęć inne wymagania	Forma zajęć: Ćwiczenia
Prowadzący: <i>mgr Ewa Kraus, mgr Małgorzata Klich</i>	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: <i>praktyczny</i>	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: <i>Wydział Nauk Stosowanych</i>	
Nazwa przedmiotu kształcenia: PROJEKTOWANIE UNIWERSALNE (MODUŁ I)	
Ćwiczenia	
Cele kształcenia:	
<p>C1 Omówienie terminu potrzeba oraz zagadnienia hierarchii potrzeb wraz z odniesieniem do potrzeb z obszaru zdrowia człowieka i różnorodnych strategii powrotu do zdrowotnej równowagi.</p> <p>C2 Poznanie terminu „Osoba ze szczególnymi potrzebami”, również w odniesieniu do osób korzystających z usług oferowanych przez pracowników ochrony zdrowia.</p> <p>C3 Przedstawienie zagadnienia zapewnienia dostępności poprzez analizę szczególnych i uniwersalnych potrzeb pacjentów i współpracowników placówek medycznych.</p> <p>C4 Przybliżenie potrzeb związanych z przestrzenią publiczną – architekturą, komunikacją i otoczeniem społecznym.</p> <p>C5 Omówienie interakcyjnego charakteru pojęcia „bariera” w rozumieniu Ustawy o dostępności.</p> <p>C6 Analiza barier architektonicznych, użytkowych, komunikacyjnych i cyfrowych wraz z odniesieniami do przykładów związanych z przyszłą praktyką zawodową.</p> <p>C7 Uświadomienie studentom wpływu różnorodności ludzi na odmienną potrzebę, z którymi przyszli pracownicy sektora ochrony zdrowia zetkną się wśród pacjentów oraz współpracowników.</p> <p>C8 Wskazanie powiązania szczególnych potrzeb z problematyką niepełnosprawności, również tej ukrytej.</p> <p>C9 Przedstawienie aktów prawnych na rzecz osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>C10 Nabycie wiedzy na temat standardów dostępności cyfrowej obowiązujących w instytucjach finansowanych ze środków publicznych.</p> <p>C11 Poznanie problematyki związanej z dostępnością komunikacyjną i szczególnymi potrzebami osób w zakresie komunikacji.</p> <p>C12 Zapoznanie się z praktycznymi usprawnieniami możliwymi do zastosowania w instytucjach ochrony zdrowia służących osobom ze szczególnymi potrzebami w obszarze komunikacji.</p> <p>C13 Zwrócenie uwagi studentów na inne rozumienie niepełnosprawności w ujęciu medycznym i interakcyjnym i konsekwencje obu sposobów pojmowania szczególnych potrzeb w odniesieniu do dostępności usług medycznych dla wszystkich pacjentów.</p> <p>C14 Analiza poszczególnych typów niepełnosprawności (również ukrytych i niebezpośrednio związanych z fizycznym zdrowiem) i szczególnych potrzeb jakie są z nimi powiązane.</p> <p>C15 Przyswojenie uniwersalnych zasad obowiązujących podczas kontaktów z osobami ze szczególnymi potrzebami.</p>	

C16 Przyjęcie przez studentów postawy empatii wobec szczególnych potrzeb jako podstawy do wdrażania uniwersalnych rozwiązań w placówkach ochrony zdrowia.

Przedmiot wprowadzający:

-

Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:

Ws1 Student ma podstawową wiedzę na temat niepełnosprawności i różnych jej typów, szczególnie tych powiązanych ze zdrowiem somatycznym.

Metody kształcenia:

Mk1 Wykład interaktywny

Mk2 E-learning

Mk3 Dyskusja

Mk4 Metoda ćwiczeniowa

Mk5 Warsztaty symulacji funkcjonowania osób ze szczególnymi potrzebami

Mk6 Warsztaty z nagraniami z wypowiedziami osób ze szczególnymi potrzebami

Pomoce dydaktyczne:

Pd1 Kurs na platformie moodle

Pd2 Filmy, wywiady z osobami ze szczególnymi potrzebami

Pd3 Karty pracy

Pd4 Wózek inwalidzki

Pd5 Biała laska

Pd6 Kombinezon geriatryczny

Pd7 Symulator wad wzroku

Pd8 Słuchawki wydłużające

Pd9 Systemy komunikacji alternatywnej (System C- eye, Książka do komunikacji alternatywnej PECS, Komunikator do komunikacji alternatywnej Go talk 20 +)

Pd10 Obciążniki, elementy sensoryczne

Program kształcenia (treści nauczania):

T1 Potrzeby człowieka w przestrzeni wokół nas

- potrzeba – rozumienie pojęcia
- przykładowe potrzeby
- teoria potrzeb i ich hierarchiczności wg Maslowa, ze szczególnym zwróceniem uwagi na miejsce zdrowia w potrzebach człowieka
- potrzeby w teorii porozumienia bez przemocy
- uniwersalność potrzeb
- osoba ze szczególnymi potrzebami w ujęciu prawnym
- szczególne potrzeby w perspektywie pracownika ochrony zdrowia
- pojęcie empatii
- ćwiczenie: własne doświadczenie bariery w realizacji potrzeby, również z perspektywy osoby z niepełnosprawnością wzroku dzięki wykorzystaniu symulatora wad wzroku

T2 Przestrzeń dla uniwersalnych i szczególnych potrzeb

- omówienie pojęcia dystansu w różnych kontekstach: dystanse przestrzenne między ludźmi, dystans personalny a nasze potrzeby, rodzaje dystansu, dystans u osób ze szczególnymi potrzebami, dystans a kultura, dystans związany z określonymi sytuacjami np. badaniem pacjenta
- pojęcie bariery i rodzaje barier
- bariery występujące w miejscach użyteczności publicznej, w szczególności w instytucjach związanych z ochroną zdrowia
- ćwiczenia: doświadczenie trudności z realizacją potrzeby oraz barier architektonicznych z perspektywy osoby ze szczególnymi potrzebami z wykorzystaniem wózka dla osoby z niepełnosprawnością ruchową oraz przestrzeni parku sensorycznego – analiza pod kątem przestrzeni w ochronie zdrowia i barier w niej występujących

T3 Różni ludzie - różne potrzeby

- różne przyczyny szczególnych potrzeb
- szczególne potrzeby w rozumieniu prawnym

- akty prawne na rzecz osób z niepełnosprawnością
- program Dostępność +
- dostępność cyfrowa – standard WCAG 2.1
- specjalne potrzeby – stałe, czasowe, sytuacyjne
- ćwiczenie: doświadczenie różnego rodzaju barier z perspektywy seniora dzięki wykorzystaniu kombinezону geriatrycznego

T4 Bariery komunikacyjne we współczesnym świecie

- Polski Język Migowy i prawne aspekty zapewnienia osobie o szczególnych potrzebach możliwości korzystania z tłumacza języka migowego przy załatwianiu spraw, również tych związanych z opieką medyczną,
- Karta Komunikacji z Pacjentem Głuchym
- dwie strony komunikacji
- komunikacja a jakość życia pacjenta
- poczucie jakości życia
- pojęcie szumu w komunikacji
- elementy dostępnej i skutecznej komunikacji z pacjentem
- AAC – wspomagające i alternatywne metody komunikacji wraz z poznaniem przykładów pomocy/urządzeń
- ćwiczenie: poznanie i własne doświadczenie barier w komunikacji z wykorzystaniem słuchawek wygłuszających; zapoznanie studentów z popularnymi systemami komunikacji alternatywnej (System C- eye, Książka do komunikacji alternatywnej PECS, Komunikator do komunikacji alternatywnej Go talk 20 +)

T5 Empatyczna postawa wobec niepełnosprawności

- medyczny i interakcyjny model niepełnosprawności ze szczególnym zwróceniem uwagi na konsekwencje w postrzeganiu pacjenta wynikające z przyjęcia określonego modelu
- rodzaje niepełnosprawności
- niepełnosprawność a postawy otoczenia
- poprawny język mówienia o niepełnosprawności i do osób o szczególnych potrzebach korzystających z usług placówek medycznych
- savoir vivre w placówkach medycznych - uniwersalne zasady w kontaktach z osobami o szczególnych potrzebach
- zagadnienia związane z niepełnosprawnością intelektualną: stopnie, diagnoza, wskazówki dotyczące komunikacji z osobami z niepełnosprawnością intelektualną
- ćwiczenie: doświadczenie bariery w komunikacji

T6 Różne sposoby odbierania świata

- funkcjonowanie osób ze spektrum autyzmu
- różnorodność ludzkich umysłów oraz sposobów widzenia i odczuwania świata
- wskazówki do wykorzystania w kontaktach z osobami z niepełnosprawnościami ze spektrum autyzmu
- ćwiczenie: symulacja doznań osoby z niepełnosprawnością ze spektrum autyzmu m.in. dzięki wykorzystaniu rękawic roboczych, obciążników, elementów sensorycznych

Literatura podstawowa:

1. *Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.*
2. Po red. nauk. W. Otrębski, Katarzyna Mariańczyk, *Przepis na rehabilitację. Niepełnosprawność dzieci i młodzieży*, Wydawnictwo Harmonia, 2017.
3. *Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnością.*

Literatura uzupełniająca:

1. Pod red. P. Polański, *Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych. Komentarz*; CH Beck, 2021.
2. Pod red. nauk. G. Szpor, K.Czaplicki, *Ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych : komentarz*, Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020.
3. Pod red. nauk. L. Marcinowicz, S. Chlabicz *Jak skutecznie rozmawiać z pacjentem i jego rodziną?: praktyka lekarza rodzinnego*, PZWL Wydawnictwo Lekarskie , 2014.

4. Grandin T., Panek R., *Mózg autystyczny. Podróż w głąb niezwykłych umysłów*. Copernicus Center Press Sp. z o.o., 2016.
5. Kozdroń A., *Zespół Aspergera. Zrozumieć, aby uzdrowić*, DIFIN 2020.
6. Wendela Whitcomb Marsh, *Samodzielne życie z autyzmem: Harmonia Universalis*, 2021.
7. Pikuła N., *Senior w przestrzeni społecznej*, Wydawnictwo BORGIS, 2013.
8. Red. nauk. K. Owczarek, M. Łazarewicz, *Pogoda na starość: podręcznik skutecznego wspierania seniorów*, Wolters Kluwer, 2015.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 Ocena aktywności studenta podczas zajęć

P1 Zaliczenie kursu w formie e-learningu

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Ćwiczenia

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego ¹
E1_W	Student zna w stopniu pogłębionym i prawidłowo opisuje zasady prawne i etyczne dotyczące zapewnienia dostępności dla osób o szczególnych potrzebach.	K_W07
E2_W	Student potrafi wymienić różne rodzaje niepełnosprawności i szczególne potrzeby jakie z nich wynikają.	K_W05
E3_U	Student potrafi dostosować usługę i zniwelować wpływ barier na jakie mogą napotkać osoby korzystające z usług elektroradiologa . Potrafi dostosować postępowanie diagnostyczne do indywidualnego problemu pacjenta i jego szczególnych potrzeb.	K_U02
E4_U	Student przejawia empatyczną postawę wobec pacjenta, w sposób jasny, zrozumiały, dostępny wyjaśnia pacjentowi przebieg czekającego go badania.	K_U02
E5_K	Student umie dostrzegać różne potrzeby osób oraz uwzględniać je w zapewnieniu dostępności, samodzielnie uzupełnia wiadomości w tym zakresie, w szczególności współpracując z innymi ekspertami.	K_K01
E6_K	Absolwent jest gotów do realizacji zadań zawodowych z zachowaniem etyki zawodu, widzi konieczność działania na rzecz środowiska społecznego osób ze szczególnymi potrzebami.	K_K04
E7_K	Student potrafi w poprawny sposób wypowiadać się o niepełnosprawności. Okazuje szacunek dla różnorodności potrzeb pacjentów, w szczególności współpracując z innymi specjalistami	K_K05 K_K07

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					

¹ Załącznik, efekty uczenia się dla pierwszego lub drugiego stopnia

E1_W	K_W07	C1- C11	T1 – T4	Mk1- Mk6	F1, P1
E2_W	K_W05	C14- C16	T1-T6	Mk1- Mk6	F1, P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C16-C16	T1 – T6	Mk1- Mk6	F1, P1
E4_U	K_U02	C1-C16	T1– T6	Mk1- Mk6	F1, P1
Kompetencje					
E5_K	K_K01	C4-C16	T2-T6	Mk1- Mk6	F1, P1
E6_K	K_K04	C4-C16	T2-T6	Mk1- Mk6	F1, P1
E7_K	K_K05 K_K07	C4-C16	T2-T6	Mk1- Mk6	F1, P1

Formy zajęć i punkty ECTS				
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach		Liczba punktów ECTS
		niestacjonarnych	stacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim			
Ćwiczenia		14	25	1
Seminarium				
Praktyka zawodowa				
Lektorat				
Konwersatorium				
Wykład monograficzny				
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	1		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	5		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu			
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń			
	Przygotowanie się do zaliczenia	5		
	Przygotowanie się do egzaminu			
	Inne (jakie?).....			
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu		25		
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu		1		